

Een zee van leugens

*Libretto voor een hedendaags oratorium voor koor en vier solisten
in opdracht van het **Flevolands Kamerkoor** en componist **Jetse Bremer***

	<i>- Inhoud</i>	<i>- Bezetting</i>
1.	Nergens beter	Koor
2.	Zeven meter onder N.A.P.	Koor
3.	De dijken bezwijken	Koor Alt Tenor Bas
4.	Waarom	Koor
5.	Dat weten we niet	Sopraan Alt Bas
6.	We zijn veroordeeld	Koor
7.	Uitvreeters	Koor
8.	We zouden willen vechten	Koor
9.	Hoger plan	Koor
10.	Wat kan het schelen	Koor Tenor
11.	De ark	Koor Sopraan Alt Bas
12.	Neptunus	Koor
13.	Salva me	Koor Sopraan Alt
14.	Het lot laat ons alleen	Koor
15.	Vissen worden	Koor
16.	Terug naar de schepping	Sopraan Alt
17.	Het laatste feest	Koor Sopraan Alt Tenor
18.	We houden het droog	Koor Bas
19.	Uh, ja...	Koor Tenor
20.	Ik had het al door	Koor Sopraan Alt Tenor Bas
21.	Niks aan de hand	Koor Sopraan Alt Tenor Bas

De bas is de nuchtere vragensteller met de beide benen op de grond; de tenor is de oplichter en praatjesmaker; de sopraan is een beetje zweverig en de alt tamelijk praktisch. De mensen van het koor zijn de kleibewoners.

Wilbert Friederichs, maart 2001

Nergens beter

Koor: Nergens is het beter dan aan zee.

Ook al stormt het, ook al staat er
een akelige wind,
er is niemand die het water
niet onweerstaanbaar vindt.

Wat er ook komt, we zitten er niet mee,
want nergens is het beter dan aan zee.

Zie het nieuw gewonnen weiland
met zelfs een strookje bos.
Op dit schier verzonken eiland
laat je alles even los.

Want nergens is het beter dan aan zee.
Je hart klopt zout en zilt van lieverlee.

De zee is niet te missen
ze tekent voor ons lot.
Dus we juten en we vissen
naar sprokkelhout en sprout

Nee, nergens is het beter dan aan zee.
Zelfs zeven meter onder N.A.P.

Wat zouden we toch moeten
zonder onze mooie dijk?
Wij staan op met droge voeten
en we zingen tegelijk:

nergens is het beter dan aan zee,
zelfs zeven meter onder N.A.P.

De dijken bezwijken

Tenor: O jee, de dijken!

Koor: Wat?

Tenor: O nee, de dijken!

Koor: Hè?

Tenor: Er is een onvoorstelbaar, onherstelbaar gat!

Daarginds, de dijken!

Koor: Nou?

Tenor: Ja, ze bewijken,

Koor: Nee!

Tenor: ...ze hebben echt hun langste tijd gehad!

Ik heb het zelf gezien, ik ben gaan kijken
Nog een dag of vier
dan is het water hier;
dan worden we een treurig hoopje lijken
bedekt met wier.

Bas: Je houdt ons toch niet voor de gek?
Je houdt ons toch niet voor het lapje?
Je maakt gewoon een grapje?

Tenor: Nee!
Het is een ramp, een gesel en een vloek,
een plaag, een verzoeking; nog even
dan is hier niemand meer in leven
dan valt voor iedereen het doek!

Alt: Je zuigt dat toch niet uit je duim?
Die gekke verzinseltjes ken ik.
Het is hier geen Titanic!

Bas/Alt: Hij houdt ons gewoon voor de gek.

Tenor: Niet waar! 't Is echt!
Wat heb ik nou gezegd?

Tenor: Nee, nee, luister!
De telefooncentrale is al plat gegaan.
De hele vloot is uit elkaar gereten.
De reddingshelicopter is al nat gegaan
dus redding kunnen wij nu wel vergeten.

Het is voorbij,
het is fataal
voor jou en mij,
voor allemaal.

Koor: Het is voorbij,
het is fataal

voor jou en mij,
voor allemaal.

Horen we het water al?
Zonder een wonder
gaan we ten onder.
We zitten als ratten in de val!

Waarom worden wij zo gestraft?

Koor: Waarom worden wij zo gestraft?
Kan iemand of iets het rechtvaardigen
dat een hele gemeenschap zachtvaardigen
als onkruid wordt weggemaaid?
Straks is er geen haan meer die kraait.
Straks is er geen hond meer die blaft.
Waarom worden wij zo gestraft?

Waar hebben we dit aan verdiend?
Deed iemand van ons iets afschuwelijks?
deed iemand dan echt zoiets gruwelijks
dat iedereen moet vergaan?
O hemel, doe ons dat niet aan.
Wie heeft het zo uitgekend?
Waar hebben we dit aan verdiend?

Dat weten we niet

Bas: Ik herinner me ineens
dat iemand iets gemeens
over *hem* daar heeft gezegd.

Koor: Wat slecht!

Bas: En over de pastoor die overleden is.
...maar of dat nou de reden is?

Alt: Nou je 't zegt, ik hoorde dat
van alles is gejat
uit de winkel van menéér.

Koor: Alweer?

Alt: En dat zijn kat met opzet overreden is.
...maar of dat nou de reden is?

Bas/Alt: Dat weten we niet.
We weten het niet.

Sopraan: Ik vraag me af of hier genoeg gebeden is.
...maar of dat nou de reden is?

Bas/Alt/Sopr: Dat weten het niet.
We weten het niet.
Misschien omdat.... of zou... misschien...
Nee, dan hadden we het eerder moeten zien...
Of zijn we soms vergeten...?
Nee, we kunnen het niet weten.

We zijn veroordeeld

Koor: We staan al in het dodenboek genoemd,
we dienen de hoogmoedigen tot voorbeeld.
We zijn veroordeeld,
we zijn verdoemd!
Aaah!

We worden zomaar ergens afgeboekt,
We zijn veroordeeld,
we zijn vervloekt!
Aaah!

Uitvreter

Bassen: Het is waarschijnlijk onze schuld.
We hebben vaak papieren
als belastingformulieren
niet eerlijk ingevuld.
Het is waarschijnlijk onze schuld.

Alten: Oh nee, het ligt toch echt aan ons.
We zijn niet zoveel netter,
want we vraten ons te pletter
aan taart en aan bonbons.
Het ligt dus allemaal aan ons.

Tenoren: Het ligt dus allemaal aan hen.
Nu zal de dood ons krijgen ...

Sopranen: Ja, maar kijk eens naar je eigen:
dat eeuwige gejen!

Tenoren: Toch ligt het allemaal aan hen!

Koor: Het ligt aan hen,
het ligt aan ons,
het ligt aan hullie.

Het ligt aan mij,
het ligt aan jou,
het ligt aan jullie.

Hoger plan

Koor: Of zijn wij er soms niet de oorzaak van?
En is er hier of ginds een hoger plan
dat stervelingen niet is uit te leggen?
Ja dat kan.

Vergaan we volgens enig vast stramien
en kunnen wij de zin daarvan niet zien?
En zitten wij hier zomaar wat te zeggen?
Ja misschien.

Wat kan het ons nou schelen

Tenor: Wat kan het ons nou schelen
aan wie of wat het ligt?
Het einde is in zicht:
straks zijn we niets dan voer voor de makrelen.
Wat kan het ons nou schelen?

Wat kan het ons nou schelen?
Je doet er toch niks aan.
Al heb je niks misdaan
De zee gaat met je ingewanden spelen!
Wat kan het ons nou schelen?

De Ark

Alt: Maar ik weet wel wat we daar aan kunnen doen:
we halen alle banken uit het park,
we kappen elke boom in het plantsoen
en dan bouwen we een Ark,
een hele mooie Ark.

Net als Noach die de mensheid heeft gered.
Als 't mee wil zitten halen we het net.
Zeg, sta daar niet te suffen als een hark:
kom, we bouwen wel een Ark,
een hele mooie Ark.

Koor: En wie mogen daar dan in? *(of solisten)*
Jij en je gezin?

Alt: Ja natuurlijk, want ik kwam op het idee,
maar sommigen van jullie mogen mee.
Niet alle dikken, niet alle groten;
we zullen er om loten.

Bas: Nee, nee, oh, nee!
Dan liever nog de zee.
Ik wil je feestje niet vergallen.
Maar als we gaan,
dan gaan we met zijn allen.

Koor: Nee, nee, oh, nee!
Dan liever nog de zee.
We willen 't feestje niet vergallen.
Maar als we gaan,
dan gaan we met zijn allen.

Sopraan: En vergeef me als ik jou je mooie speelgoedje ontnem,
maar als Noach ook vergaan was hadden wij nou geen probleem!

Koor: Ja dan gaan we dus ten onder;
naar de klote, naar de bliksem naar de donder.
Niet alleen maar pootje baaien,
maar naar de hel en vooral naar de haaien!

Salve me

Sopraan: Ik weet iets beters:
laten we bidden.
Al zijn er zondaars
in ons midden,
want bidden is van alle tijden.

Bas: Helaas, ik ben een heiden.

Tenor/Bas: En dat geldt voor ons beiden.

Sopraan: Heren toch, och heren,

het is toch echt te leren,
vooruit, kom op, proberen;
we doen het samen.

Als je maar devoot doet.
Je zegt: 'omdat ik dood moet
omhul ik mij met ootmoed',
dan roep je 'Amen'.

Koor: Amen!

Bas/Tenor: Amen!

Alt: Maar tot wie moeten wij ons dan wenden,
tot God, of tot Shiva misschien?
wie helpt ons uit deze ellende?

Sopraan: Dat zullen we wel even zien:

Tot God of tot Shiva, dat doet er niet toe,
wanneer je je hart maar laat spreken.
Al bid je tot Mozart of Winnie-the Pooh
Kijk maar eens hoe ik het doe:

Het is eenvoudig, zie je?
Je laat een kaarsje branden,
dan zak je op je knieën;
je vouwt je handen.

Na een tijdje dooft de kaars
en voel je al je leden.
Dan zien je knieën paars
en heb je dus gebeden.

Vissen worden

Koor: Misschien valt het wel mee:
we zijn gewend aan water,
aan water en aan zee.
Eerst is het eng maar later
is het wel oké;
als een zakje in de thee.

Misschien valt het wel mee:
we kunnen toch niet zonder,
niet zonder onze zee?
Misschien blijven we onder

levend en tevreë;
kun je leven onder zee.

*

Dan zal onze soort zich vernieuwen,
vanuit een heel ander begin.
Dan komen er mensen met kieuwen,
een staart en een enkele vin.

We zullen niet langer aan wal zijn
maar poedelend leven we toch.
De ene zal eerder een kwal zijn
de ander een paling of rog.

*

We worden kalm als een zalm,
of kaal als een aal.
Je wiebelt met je schubben,
Dat kan dan allemaal.

Je wordt piranha, dat kan ja,
een orca of dolfijn;
ik wou mijn hele leven
al een stekelbaarsje zijn.

Het is een openbaring
je weet niet hoe het is:
als ongegeten haring,
als ongevange vis.

Terug naar de schepping

De zee is de uiteindelijke bron;
vol magie, vol mysterie en getover.
We gaan terug naar waar de schepping ooit begon.
En doen het over.

Het laatste feest

Tenor: Het is te laat,
Neptunus is verbolgen.
Het land vergaat,
straks worden we verzwolgen.

Maar...
eerst gaan we feesten,
we doen wat de meesten
gewoonlijk niet doen:
we gaan beesten!

Verzin maar iets gek
geef je over aan seks.
Desnoods met je goudvis
als die niet te oud is.

Laat je maar gaan,
en kom overal aan.
Loop openlijk buiten
te snuiven en spuiten.

Het kan allemaal,
wie zal het beletten?
Het mag allemaal
want waar zijn de wetten?

Want eer je voor het gerecht kunt staan
is iedereen al lang vergaan.
Wat maakt het uit, wie kan ons corrigeren?
Wie zullen we als eerste molesteren?

Het wordt een uitermate spetterend,
een knallend en een knetterend,
de hele zaak verpletterend feest,
zoals er sinds Adam...

Alt/sopraan: en Eva...

Tenor: ... nog nooit een is geweest!

*

Koor: Het kan allemaal,
wie zal het beletten?
Het mag allemaal
er zijn toch geen wetten.

Het wordt een uitermate spetterend,
een knallend en een knetterend,
de hele zaak verpletterend feest,
zoals er sinds Adam...

Alt/sopraan: en Eva...

Koor: nog nooit een is geweest!

We houden het droog

Bas: Ho ho!
Hij heeft de zaak verlakt!
Wat zijn dit voor praktijken?
Ik ben zojuist gaan kijken
maar zelfs de zomerdijken
zijn allemaal intact!

Koor: Dan zijn ze minstens flink verzwakt?

Bas: Nee nee!
Ik zei toch dat hij loog?
Jawel, hij ziet ze vliegen.
Hij kan alleen maar liegen,
verdraaien en bedriegen.
We houden het droog!

Koor: Maar we bouwen een boot en we bidden ons scheel
en we dansen zo graag in ons blootje.

Bas: Hou toch op met je bidden en je bootje!
Hij zet ons voor paal.
Hou toch op, allemaal!

Koor: Maar...

Bas: Hou toch op, allemaal!

Stotteraria

Koor: Hoe kan dat?

Tenor: Eh...

Koor: Wat moet dat?

Tenor: Ja...

Koor: Vooruit,
leg eens uit!

Tenor: Eh ja, eh ik, ik wou...

Um och, nou dat, ik zou...
Ja kijk, eh, het zit zo, eh tja...
Gewoon, eh dat, ja gut, nou ja...
Dat..dat, eh..eh, ja kijk,
Eh nee, nou ja, de dijk..

Koor: Mm, mm?

Tenor: Nee, laat nou even, kijk, ik eh...
dat wij, okee eh, nou dat ze...
Begrijpen jullie? Het kwam zo...
ik ja, nou ja, eh eh, oh oh!

Koor: Mm, mm?
Vooruit,
leg eens uit!

Tenor: Ja, ik ben fout geweest.
Ik heb het maar verzonnen.
Ik wou zo graag een feest,
daar was het om begonnen!

We leven hier zo rustig en bedeesd;
ik wou gewoon een keer een lekker feest!

Ik had het door

Alt: Ik had het al door
hij is niet te vertrouwen!

Tenor: Nou kijk eens, hé,
dat valt wel mee.

Bas: En jij wou een Ark bouwen?

Alt: Ach ik stelde maar wat voor,
ik nam jullie ertussen.

Sopraan: Ik zag het meteen:
die zotte theorieën!

Tenor: Dat valt wel mee,
niet zot, per se...

Bas: Maar we moesten op de knieën?

Sopraan: Ach dat zei ik toch alleen
om jullie wat te sussen!

Alt/sopraan: Hij is van zijn verstand beroofd.
We hebben hem toch nooit geloofd,

het was nog geen seconde hachelijk.
Hij is niet goed bij zijn hoofd, *Tenor:* Toch was het, nee,
hij is belachelijk! geen gek idee!

Koor: Hij is niet goed bij zijn hoofd,
hij is belachelijk!
We hebben hem toch nooit geloofd!

Niks aan de hand

Solisten: Wonen aan het water is een pre.
Nergens is het beter dan aan zee.

Koor: Er is niks aan de hand,
we blijven aan de kant,
de goede, droge kant van de dijken.
Wij zijn mooi geen trofee
van de wilde woeste zee.
We zullen voor geen springvloed wijken.

Solisten: Noach is toch werkelijk passé.
Nergens is het beter dan aan zee.

Koor: Er gebeurt hier niks naars
toch branden we een kaars.
Niet omdat wij daar in geloven.
Maar je weet nooit, o nee,
en we wonen bij zee,
dus we houden ons hoofd graag boven.

Solisten: Het is een platitude, een cliché,

Allen: ...maar water hoort tenslotte in de zee!